

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: JOSEP M.ª VALLS

DIRECTOR DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA
PROPIETARI AGRÍCOLTOR

COL·LABORADORS

Srs. Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya
Senyors Professors de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona
Director i Professors de la Reial Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar
Estacions Enològiques de Catalunya
Enginyers agrònoms i agrícoles i nombrosos propietaris agrícoltors

SECRETARI: JOSEP M.^a DE CUADRAS

SUMARI

L'agricultura catalana : tal com és i com haurà d'ésser, per *Josep M.ª Valls*. — Blat, per *Joan Vallès Estruc*. — Si sembreu blat, sembreu-lo bé, per *Josep M.ª Soler Coll*. — Folklore de la pagesia, per *Valeri Serra i Boldú*. — Situació vinícola, per *P.-J. Ll.* — Informació. — Llibres rebuts. — Consultori.

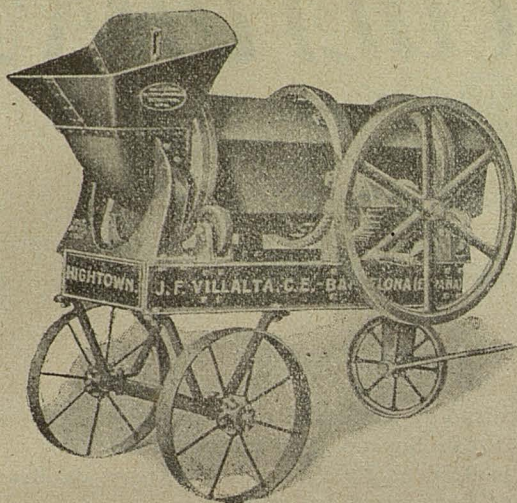
FORA TEXT

L'ensenyament del dibuix a l'Escola Superior d'Agricultura

SUMARI PEL NÚMERO VINENT

Entre altres articles, contindrà: L'agricultura catalana : tal com és i com haurà d'ésser, II, per *Josep M.ª Valls*. — Acció del vent sobre els arbres fruiters, per *Joan Margarit*. — «Els jous», per *Pere M. Rossell i Vilà*. — Les instal·lacions mecàniques per a regar, per *Cartes Pi Suñer*.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

Màquina MESCLADORA de Morter (ciments, arenes, etc.) moguda a braç o a força motriç

Màquines i Motllos per a fer: **Blocs, Maons, Columnes, Cornises** i altres objectes d'ornamentació amb ciment i arena

També **Màquines, Forns, Accessoris, etc.**, per a fer **Rajoles, Teules, Totxos, Maons** (plens i foradats), **Tuberies, etc.**, a base de terres o argiles

Estudis i Projectes

J. F. VILLALTA C. E. (Apartat de Correus) BARCELONA

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberals.

PLANÇONS DE POLLS BORDILS

reconeguts en el XIV Congrés de la Federació Agrícola Catalano-Balear, com una de les classes de pollancs de major producció.

Carolines, Plàtans, Acàcies, Albes i Pollancs de totes classes.

Miquel Bosch Batlle: BORDILS (Girona)

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 7** - Fora: **Pessetes 9** Número solt: **Pessetes 0'30**

L'agricultura catalana : tal com és i com haurà d'ésser

I

No és pas un problema fàcil de resoldre en parrafades el que enclou l'agricultura pàtria. Ens havem acostumat a sentir parlar de la nostra indústria i del nostre comerç, i havem quasi acabat per oblidar-nos de la nostra agricultura. Hom arriba a creure que en la nostra terra els camps són poc menys que erms i que la nostra riquesa agrària és insignificant.

Res més lluny de la realitat. La valor de la nostra producció agrària és ben considerable; la nostra riquesa agrícola-pecuària és ben important, si bé no és pas el que podria o hauria d'ésser, el que serà el dia que els nostres homes directors se'n donin compte.

Jo voldria reunir en aquests articles una visió de la realitat; restaria ben satisfet si sabia traslladar al paper una imparcial fotografia i una encertada mirada sobre cada un dels seus factors.

La característica de l'agricultura catalana és la voluntat amb què unes generacions transmeten a llurs successores l'amor al sol que les ha vist néixer; la fe i la confiança en un millor esdevenidor. Muntanyes senceres són conreuades aguantant la terra marginades que hi sostenen, en els més dels casos, antieconòmics conreus. Terres esquilmaades per les continuades collites segueixen treballades abonades per la suor i l'amor de sos posseïdors. Romànticament, l'agricultura de Catalunya és excelsa... Però per desgràcia l'agricultura és una branca de la producció, i, econòmicament parlant, el romanticisme és un mal conseller.

Vet aquí un mal que les nostres campanyes han somiat a posar ben de relleu: retreure les nostres xacres per a posar-hi remei; fer ben patents les nostres tares per a curar-les; allunyar dels nostres llavis tot afalac i tota lloança, que, si donen una momentània simpatia a l'orador, no deixen rastre ni adrecen res. De vegades, ens apareix tan clara la desfeta econòmica de la nostra pagesia, que sento temptacions d'insultar-los per creure que així els farà sentir llur desfeta. Escolteu, comenteu, esteu conformes amb les nostres aprecia-

cions.—Que bé que ens coneix!—m'han dit, centenars de vegades, en cents pobles diferents;—que bé que ens coneix, vostè! ¡Però què hi farem, si som així!

Què hi farem? Qui coneix els seus mals i no es cura, és ben culpable: no es pot disculpar. Mirem-nos tots en el nostre mirall, i posem remei als nostres mals.

En la producció agrària catalana hi trobem els següents aspectes:

a) Una forta divisió de la propietat i una tendència ben generalitzada a la parceria, la masoveria o l'arrendament.

b) Una absència ben general de cultura tècnica i un desconeixement de les lleis econòmiques que dominen la producció.

c) Una indiferència ben general per l'agricultura i pels agricultors, fins a l'extrem que la paraula *pagès*, *agrícola*, representa un insult.

d) Un abandó fonamentat en el desconeixement del problema agrari dels nostres polítics i de les nostres organitzacions. Unes paraules excelses d'En Cambó, dites en ocasió ben memorable, ens haurien d'alliçonar: «Feu-vos forts; organitzeu-vos; sapigueu ajuntar vos per fer valer els vostres drets i per defensar els vostres interessos. Quan ho feu així, tots serem al vostre costat, tots voldrem ésser dels vostres.»

e) Un lirisme cursi i sentimental que fóra cent vegades preferible que callés sempre, i que lliga l'egoisme natural de la producció amb la poesia i la dolçor de les generositats i dels altruismes; que diu als uns (sempre els mateixos) que s'han de sacrificar pels altres, mentre els altres (també sempre els mateixos) es van aprofitant de la bonhomia dels primers.

f) Finalment, com a conseqüència de tot l'anterior, una producció... bíblica (diguem-ho així) en ple segle xx i en plena desfeta mundial guerrera i econòmica.

No seré mai pessimista: moriré esperant en el demà; però el meu optimisme no m'ha de cegar la visió de la realitat. I, veient els nostres punts foscos, potser entre tots arribarem a trobar-los remei.

¿Són aventatjoses per a la nostra agricultura la divisió de la propietat i la seva remesa a la parceria, la masoveria o l'arrendament? Jo crec que sí; però no pas fent ho com avui es fa, sinó adaptant aquesta organització a l'hora actual. Com?

Esperem el número pròxim.

JOSEP M.ª VALLS

Blat

LA desconfiança que gran part dels agricultors catalans tenen en el conreu del blat, abandonant llastimosament grans extensions de terra que, cuidada tal com la ciència recomana i l'experiència aconsella, produïrien abundants collites; els satisfactoris resultats obtinguts sembrant de gra d'espiga durant quatre anys consecutius un mateix tros de terra, i, més que tot, la necessitat indiscutible d'augmentar a tota costa la producció del blat en la nostra terra (avui que, tal com estan les coses, no sabem si vindrà un dia que no en podrà venir de l'estranger), són motius més que suficients per a impulsar-me a publicar el balanç d'aquests resultats, a fi que els agricultors companys nostres s'hi fixin i mirin de produir blat al menys per al consum de casa llur. Tan poc apropiat és el tros de terra que hem anat sembrant i que tornarem a sembrar, que el primer any provocarem irònics comentaris dels agricultors vallbonencs, tant dels pessimistes (d'aquells que tal com ho han trobat ho deixaran; d'aquells que, tot dient que per al pagès no hi ha cura, s'aferran a la rutina i miren amb recel i desconfiança tota cosa nova) com d'aquells altres no tan rutinaris que, com el que subscriu, si bé és veritat que poca cosa sabem, almenys ens hem sabut adonar que ens falta molt per aprendre. Jo mateix desconfiava, també. Va venir la collita, i en veure l'èxit, en el qual ningú creia, tothom va dir que jo estava de sort. El segon any, deien que em costava molt més del que valia. Ara no sé el que diuen (tots hi diuen la seva); però el que sé del cert, és que hi ha molts convençuts, i que són molts els que estan decidits a sembrar blat i ordi en la propera campanya. També sé (i en això voldria equivocarme) que en la collita de l'any vinent hi haurà molts desenganyats, perquè són molts els que creuen que faran una bona collita amb no gaire despesa, i no volen adonar-se o creure que el blat i l'ordi, com totes les plantes, necessiten alimentació completa si es vol tenir el màxim de rendiment, o almenys una collita que pagui totes les despeses.

1914-15

	Pessetes
Arrencar brossa, 10 jornals, a 3 ptes.	30
Llaurar, 20 jornals, a 9 ptes.	180
Superfosfat, 400 quilos, a 10 ptes. 100	40
Sulfat amònic, 100 quilos, a 42 ptes. 100	42
Nitrat de sosa, 100 quilos, a 32 ptes. 100	32
Llavor, 80 quilos, ordi	21
Segar, 27 jornals, a 3 ptes.	81
Batre i traginar garbes	98
Interès del capital valor de la terra, o arrendament que hauriem de pagar si la terra no fos nostra	90
Total de despeses.	614

PRODUCCIÓ

	Pessetes
44 quarteres=1,540 quilos ordi a 29 ptes. 100.	446'60
1,360 » palla a 4 ptes. 100.	54'40
Total d'ingressos.	<u>501'00</u>
Despeses.	614 pessetes
Ingressos.	501 »
Pèrdua?	<u>113 pessetes</u>

De l'anterior balanç se'n dedueix que hi vàrem perdre; però cal tenir present que amb les despeses extraordinàries d'arrencar brossa i llaurar, i fent ja uns quants anys que aquella terra no es conreava, vàrem practicar una millora que ens va servir per als anys successius. Demés, en el mateix tros i amb les mateixes despeses, vàrem sembrar-hi faves i pèsols, i no en deixo anotat import de producció perquè tot es va consumir tendre per a la casa i venut a lliures; però és segur que valia de sobres les 113 pessetes que ens resulten de pèrdua amb l'ordi.

1915-16

	Pessetes
Llaurar, 10 jornals, a 8 ptes.	80
Sembrar, 25 jornals de pagès, a 3 ptes.	75
Superfosfat, 400 quilos, a 13 ptes. 100	52
Sulfat amònic, 100 quilos, a 48 ptes. 100.	48
Nitrat de sosa, 200 quilos, a 47 ptes. 100.	94
Llavor, 120 quilos blat, 35 quilos ordi, 15 quilos cibada.	61
Interès del capital valor de la terra	90
Quatre carretades de fems	18
Segar, 28 jornals, a 3 ptes.	84
Batre i traginar garbes	104
Total de despeses.	<u>706</u>

PRODUCCIÓ

25 quarteres=1,325 quilos blat, a 40 ptes. 100	530
9 » = 290 » cibada, a 25 ptes. 100.	72'50
10 » = 350 » ordi, a 30 ptes. 100.	105
3,160 » palla, a 5 ptes. 100	158
Total ingresos.	<u>865'50</u>
Despeses.	706
Beneficis.	<u>159'50</u>

1916-17

	Pessetes
Llaurar, 11 $\frac{1}{2}$ jornals, a 9 ptes.	103'50
Semrar, 23 $\frac{1}{2}$ jornals, a 3 ptes.	70'50
Superfosfat, 400 quilos, a 15 ptes. 100	60
Sulfat amònic, 100 quilos, a ptes. 100.	63
Nitrat de sosa, 200 quilos, a 53 ptes. 100.	106
Cendra, 350 sacs, a 0'37 ptes. sac	129 50
Llavor, 145 quilos blat i 30 quilos ordi	11'50
Segar, 6 jornals, a 4 ptes.	24
Segar, 20 jornals a 3'50 ptes.	70
Batre i tragar garbes.	128
Interès del capital valor de la terra	90
Total de despeses.	<u>916</u>

PRODUCCIÓ

35 quarteres=1,855 quilos blat, a 44 ptes. 100	816'20
15 » = 525 » ordi, a 39 ptes. 100.	204'75
=3,400 » palla, a 7'50 ptes. 100.	255
Total.	<u>1,275'95</u>
Producció	1,275'95 pessetes
Despeses	916 »
Benefici.	<u>359'95 pessetes</u>

1917-18

	Pessetes
Llaurar, 12 jornals, a 12 ptes.	144
Semrar, 35 jornals de pagès, a 3'50 ptes.	122'50
Superfosfat, 400 quilos, a 22 ptes. 100.	88
Fems, 385 barrals, a 0'75 ptes. barral	288'75
Llavor, 150 quilos blat i 35 quilos ordi.	81
Radioactiu, 150 quilos, a 32 ptes. 100	48
Segar a preu fet	110
Batre i tragar garbes	178'50
Interès del capital valor de la terra	110
Total de despeses.	<u>1,170'75</u>

PRODUCCIÓ

35 quarteres=1,855 quilos blat, a 58 ptes. 100	1,075'90
25 » = 875 » ordi, a 51'40 ptes. 100	449'75
720 quilos palla, a 7 ptes. 100	75
3,960 quilos palla, a 12'50 ptes. 100	494
Total d'ingressos.	<u>2,094'65</u>
Producció	3,094'65 pessetes
Despeses	1,170'75 »
Benefici	<u>923'90 pessetes</u>

Aquests són els resultats obtinguts en una superfície de 9,540 metres. Algú potser trobarà exagerada la valor que dono als productes recollits; però cal recordar que, en els llocs on no es produeix, costa molt més un producte, i a Vallbona, on no es cull gra, qui n'ha comprat durant aquest any l'ha hagut de pagar als preus que jo fixo, igual que la palla. Enguany mateix, si haguéssim volgut vendre, el blat ens el pagaven a 32 pessetes els 55 quilos, l'ordi a 18 pessetes quartera, i la palla, treta una petita partida que vàrem vendre a preu més baix, ens la pagaven a 5 pessetes quintar.

Són beneficis, també, les quaranta quarteres d'olives recollides en les cinquanta oliveres grosses que vegeten en la mateixa terra i amb les mateixes despeses (sense augmentar-los) que ens ha ocasionat el conreu del gra d'espiga. Solament s'han de deduir les despeses de recol·lecció. Demés, les tals oliveres han passat, de l'estat de decaïment i misèria a què les tenia condemnades un parcer deixat, a un estat florid i prometedor d'abundoses collites, cosa que podem afegir al capítol de beneficis.

Si bé és veritat que aquests beneficis, tractant-se d'un terreny gens apropiat a la sembra de cereals, poden considerar-se satisfactoris, també ho és que no són prou per a rescabalar l'agricultor dels perniciosos efectes de les sequetats i les pedregades; però tampoc són tan despreciables que hàgim de deixar les terres sense sembrar, acostant-nos miserablement al terrible perill de veure'ns privats del nostre pa de cada dia. Sembrem!... ¡Sembrem, que la pàtria ho necessita!

JOAN VALLÉS ESTRUC

Vallbona, 11 de setembre de 1918

Si sembreu blat, sembreu-lo bé

ARA que tant es parla d'intensificar la producció del blat, bé està que es procuri estimular els agricultors perquè la superfície conreada sigui portada al màxim; però, malgrat això, no s'ha de descuidar el perfeccionament de les diferents operacions que comprèn el seu conreu, de moltes de les quals depèn l'èxit en la collita.

Ens ocuparem avui de la *sembra* perquè és de les tasques de què amb més propietat ha dit un autor que una terra fèrtil, ben adobada i millor preparada produirà més o menys, d'una faisó proporcional directament a la perfecció en la pràctica de la sembra.

Per a arribar a tal perfecció, l'agricultor ha de tenir presents, un cop escollida la varietat, els següents extrems, que considerem com a principals entre molts altres :

- 1.^r Elecció de llavors.
- 2.ⁿ Preparació o defensa contra les malalties.
- 3.^r Quantitat de llavor que s'ha d'usar.
- 4.^t Profunditat a què ha de sembrar-se.
- 5.^è Epoca de la sembra.
- 6.^è Manera de practicar la sembra.

ELECCIÓ DE LLAVORS. — La llavor, per a obtenir bones produccions, ha d'ésser excelent, car, obeint les lleis de l'herència, la qualitat dels fills depèn de la dels pares.

Veu's aquí resumides, a continuació, les condicions a què ha de respondre un bon blat per a servir de llavor :

1.^r Ha d'ésser completament madur, perquè en el cas contrari germina malament.

2.ⁿ Ésser de la darrera collita, perquè amb el temps el poder germinatiu va minvant. D'això ja en parlarem més endavant.

3.^r No ha d'haver, en cap ocasió, experimentat principis de germinació, ja que, per mancar-li després les degudes condicions de medi, l'embrió pot ésser mort.

4.^t Els grans, en batre, no han d'ésser trinxats, ans al contrari, ben sencers.

5.^è Ha d'ésser desproveït de granes d'altres espècies, especialment de les de males herbes.

6.^è S'han de triar els grans més grossos i més pesants, cosa que en la pràctica ha de fer-se mitjançant els seleccionadors mecànics o la selecció metòdica, és a dir, sembrant, cada any, amb els grans obtinguts d'una extensió sembrada amb la llavor escollida entre les espigues més boniques i de plantes més vigoroses, de les quals s'han tallat els grans de la base i els de la punta.

Un cop ja l'agricultor disposa d'una bona llavor, no n'hi ha prou que l'hagi repassat de les males granes, sinó que ha de desproveir-la també de les llavors de les espores, bolets paràsits que podrien atacar més endavant la planta filla (carbó, càries).

PREPARACIÓ I DEFENSA CONTRA LES MALALTIES. — El tractament més recomanable (potser el millor) per a matar les llavors dels esmentats paràsits és el fonamentat en l'ús del sulfat de coure i de la calç.

Per a posar-lo en pràctica es pot procedir de diverses maneres, entre les quals escollim les següents :

Es dissol mig quilo de sulfat de coure en 100 litres d'aigua, posant el sulfat dintre un saquet o cistell suspès en contacte amb les capes superiors del líquid, que per no estar saturades (perquè les que ho estan van al fons) el dissolen més de pressa sense necessitat d'escalfar l'aigua, i, per tant, més econòmicament.

Fet això, es tira el gra dintre d'aquesta solució remenant enèrgicament i retirant els grans que surin. Al cap de dotze hores s'aboca la llavor damunt un paviment ben llis, i, mentre un obrer la paleja fortament, un altre la polvoreja amb calç apagada finament polvoritzada, fins que tots els grans quedin completament emblanquinats.

Per a evitar que la calç caigui, en assecar-se, abans de la sembra, es pot afegir a la solució un quilo d'aiguacuit per 100 litres, o sembrar els grans encara humits, que és el millor, perquè sols s'ha de preparar la llavor a mesura que es necessita.

Si es temen fortes invasions, el darrer tractament pot substituir-se per un altre: utilitzar dosis del 2 per 100 de sulfat de coure en les quals s'immergeix durant *cinc minuts* el gra col·locat dintre un saquet. Després es procedeix com en el cas anterior.

L'ús tot sol de la calç no serveix de res.

Els grans trinxats o corcats no poden sulfatar-se, puix que perden la facultat germinativa en posar-se el líquid anticriptogàmic en contacte amb l'embrió.

QUANTITAT DE LLAVOR A SEMBRAR. — Dada important és aquesta, no solament per les conseqüències econòmiques que de la seva determinació s'esdevenen, sinó perquè de tothom és sabut que el sembrar espès és un gran disbarat, així com també el sembrar massa clar. Ambdós extrems poden fer baixar la producció.

Per sort no és difícil de calcular la quantitat de llavor que s'ha d'esmerçar; però és una mica entretingut.

Segons experiències fetes, un camp de blat ben sembrat, és a dir, que doni el màxim de rendiment, ha de contenir de 300 a 400 espigues per metre quadrat.

Mercès a un gran nombre de causes, no tots els grans sembrats arriben a produir una planta, i, segons precises determinacions, pot afirmar-se que de 100 grans tirats a un camp, suposant les millors condicions de medi, i altres, en la pràctica sols 50 arriben a produir una planta de blat.

Ara bé: el blat fillola, i s'ha deduït que per terme mitjà un gra dona tres peus, i que per cada peu correspon poc més de mitja espiga, és a dir una espiga per cada dos peus.

Veu's aquí, doncs, per què, malgrat germinar solament el 50 per 100 dels grans que es tiren a un camp, per a obtenir 300 o 400 espigues per metre quadrat, havem de tirar 300 o 400 grans per la mateixa superfície.

Si tots els grans de les diferents varietats conegudes fossin iguals, determinant el nombre que en conté un litre de qualsevol d'aquelles, sabríem el nombre de litres de llavor necessaris per hectàrea.

Per dissort no és així, sinó que cada agricultor ha de fer se el càlcul per la varietat que gasta (cosa, com hem dit, una mica entre-

tinguda); però, si són alguns a fer-lo, se'n pot sortir en poca estona.

Es compten 1,000 grans, i es pesen. Es pesa també un hectolitre de blat, i, dividint el pes d'aquest pel dels 1,000 grans, sabem el nombre del *mils grans* que conté l'hectolitre, i aleshores serà ben fàcil de calcular els litres que necessitem per a sembrar 300 o 400 grans per metre quadrat, o 3 o 4 milions per hectàrea.

Practicada la sembra en aquestes condicions, sols és qüestió, al temps de la collita, de comptar si per metre quadrat hi ha més o menys de les 300 o 400 espigues, per a saber si hem sembrat espès o clar.

La xifra que determina la quantitat de llavor és diferent en cada comarca, ja que pot dir-se que és una variable funció de la temperatura, de la humitat, de la fertilitat i naturalesa del terreny, de l'època de sembra i de la facultat germinativa de la llavor.

Com a norma, hem de dir que, com més dolentes són les condicions de medi (fred, poca humitat, pobresa del sòl, poca preparació d'aquest...), més espès cal sembrar.

Com més vella és una llavor, més cal sembrar-ne, com ho demostren les xifres següents, degudes a Hamberland :

Blat d'1 any	99	per 100 de grans germinatius.		
» de 2 »	97	»	»	»
» de 3 »	98	»	»	»
» de 4 »	71	»	»	»
» de 5 »	5	»	»	»

Els blats de primavera s'han de sembrar més espessos que els de tardor, puix que aquests tenen més temps per a desenrotllar-se, i, per tant, estan en millors condicions.

Si la llavor ha estat sotmesa al sulfatatge, cal dir que augmenta de volum, convertint-se un hectolitre en 125 litres, i de vegades més, segons la durada de la immersió en la solució.

PROFUNDITAT A QUE S'HA D'ENTERRAR LA LLAVOR. — Com més humit és un país i més compacta és una terra, menys s'ha d'enterrar la llavor.

Segons Mr. Laure, a més de 8 centímetres tots els grans de blat es podreixen; i no germinen a més enllà de 16 centímetres de profunditat, segons Mr. Barreau.

Ultra l'aeració de la temperatura i de la humitat que la sement necessita per a desenrotllar-se, li manca també la llum.

Diu Mr. Garola: «La plàntula menja en dos rastells»: de les substàncies contingudes en la llavor, i de l'aire mercès a l'acció de la llum. Com més pregonament és plantada la llavor, més tarda a arribar a la superfície: per tant, havent de viure en la foscuria, sols es pot pejer d'un rastell, tenint present que, si les reserves de la grana

són consumides abans de poder arribar a la llum, la plàntula mor d'inanició.

Després de les clarividents experiències de Risler, de tothom conegudes, pot afirmar-se que la millor profunditat d'enterrament de la llavor és la que va de 4 a 6 centímetres, segons els casos; podent arribar a 8 en les terres molt lleugeres.

EPOCA DE SEMBRA. — Depenent l'època en què ha de practicar-se la sembra, entre altres factors l'existència dels quals està en les nostres mans, de dos damunt els quals la voluntat de l'home no pot res, com són la temperatura i la humitat (i aquí parlem dels terrenys de secà), és del tot impossible posar-la a priori d'una faïso precisa.

L'agricultor que coneix la regió que conrea, coneix també, encara que aproximativament, el seu règim climatològic; i sap, per tant, apreciar el moment en què ha de sembrar, adaptant, quasi rutinàriament, tal noció del medi, amb les seves orientacions i principis respecte d'aquesta operació.

Anem a exposar breument el fonament en què ha de basar-se la sembra per ésser practicada segons la ciència mana i no obeint les esmentades orientacions i principis, que, malgrat ésser més o menys fills de la pràctica, no deixen d'ésser molt rutinaris.

El blat, en bones condicions d'humitat, enterrament i ventilació, no germina fins que la temperatura del medi és almenys igual a $+ 6^{\circ}$ c.

Veu's aquí, doncs, que per a determinar les dades límits, abans o després de les quals, segons sigui primavera o tardor, no es pot efectuar la sembra, n'hi ha prou amb cercar en la corba mitjana de temperatures de la localitat les èpoques de l'any en què la dita corba passa pel mínim (quant a la germinació del blat) de 6° c.

És clar que s'ha de tenir en compte que el blat, per a treure la tercera fulla, necessita uns 300° de calor, dels quals ha de poder fruir abans dels grans freds hivernencs, paralitzadors de tota vegetació.

Veu's aquí per què no convé mai esperar aquell mínim, per a sembrar en la tardor, sinó practicar aquesta operació tan aviat com es pugui, així que la humitat i la preparació del terreny ho permetin. En el cas contrari (i parlem de les sembres de tardor) val més fer un blat de primavera que sembrar-ne un de tardor massa tard.

En els països secs, és la manca del factor humitat que impedeix fer més sembres de blats a la primavera.

Un altre motiu pels quals no és possible sembrar primerencament en la tardor, és el temps que manca per a practicar les treballades destinades a la destrucció de les herbes, les condicions de desenrotllament de les quals ha de tenir en compte el bon pagès.

És aquesta la raó per la qual s'ha de sembrar a la primavera, din-

Assemblea del Sindicat vinícola del Llobregat de baix a Navarcles

La presidència

La concurrència

Assemblea del Sindicat vinícola del Llobregat de baix a Navarces

El públic durant l'acte

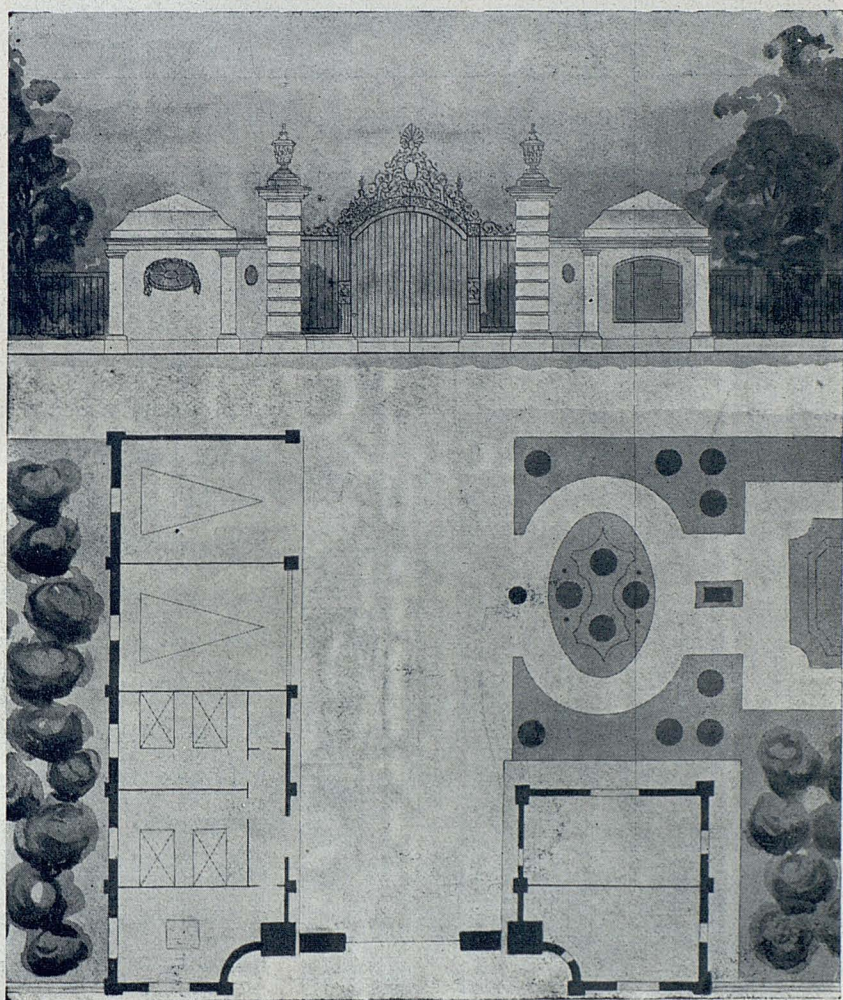
SEMBRADORES DE BLAT (Vegi's article pàg. 8)

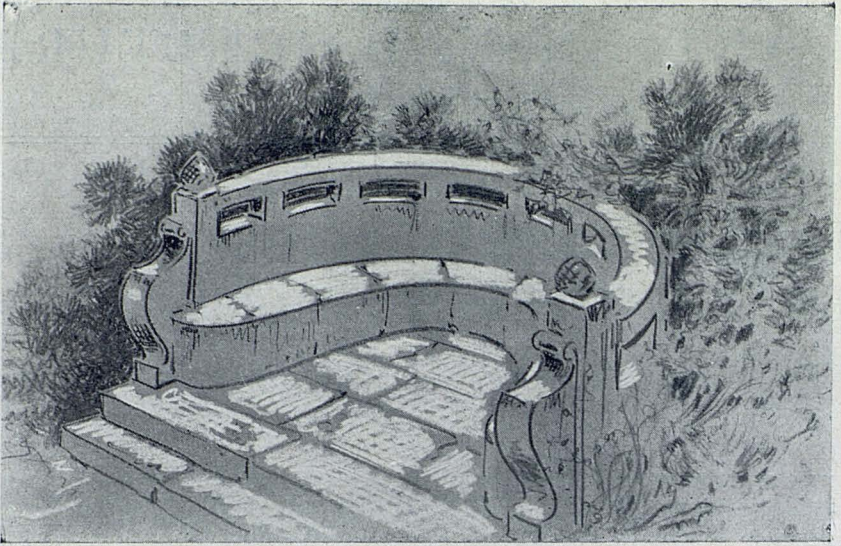
Sembradora M. Kornick. — Vegi's les anelles colgadores de la llavor

L'ENSENYAMENT DEL DIBUIX A LA ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

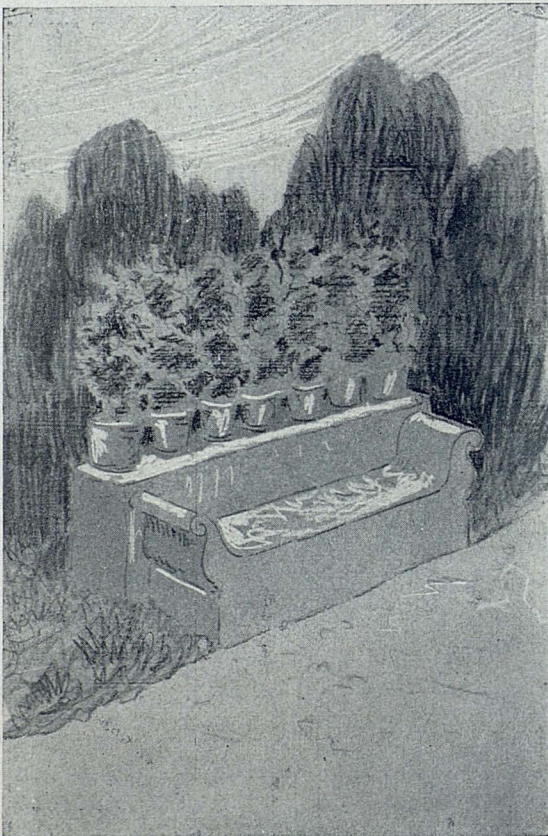
Mètode seguit pel professor l'arquitecte En Francesc de P. Nebot

Projecte d'entrada a un jardí senyorial, amb porteria, garatge i salonet d'espera

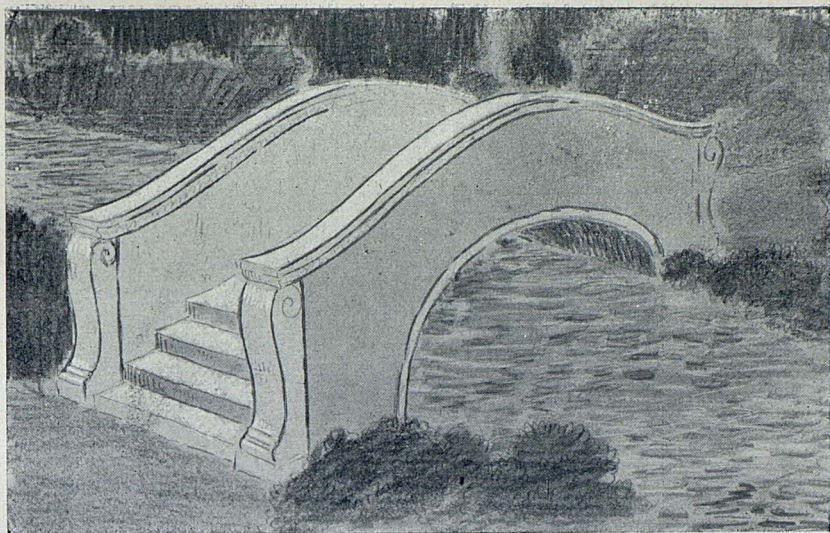

Projecte de banc decoratiu per a jardí

Projecte de banc decoratiu

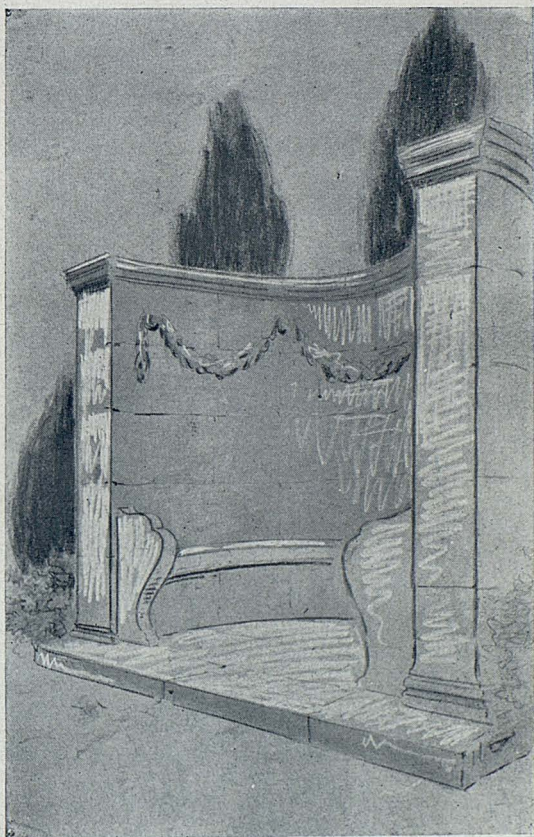
PROSSE-
GUINT
la des-
crip-
ció començada en el
suplement anterior
sobre l'ensenyament
del dibuix a l'Escola
Superior d'Agricul-
tura pel professor el
distingit arquitecte
En Francesc de P.
Nebot en ço que es
refereix al dibuix
d'invençió aplicat a
concebir jardins i
detalls de llur embe-
lliment, avui donem
a conèixer als nos-
tres llegidors alguns

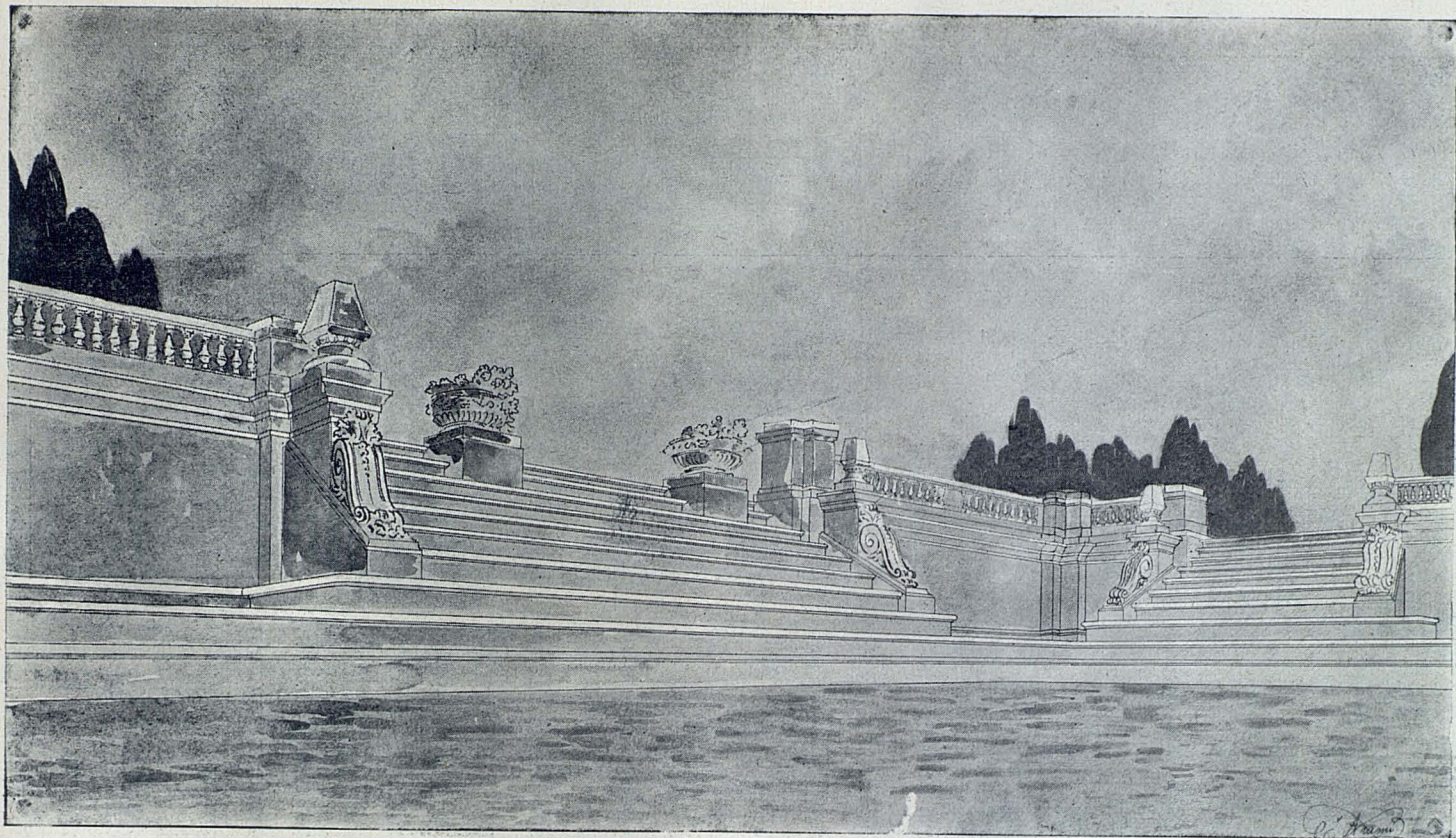
Projecte de pont per a jardí

d'aquests detalls projectats pels alumnes.

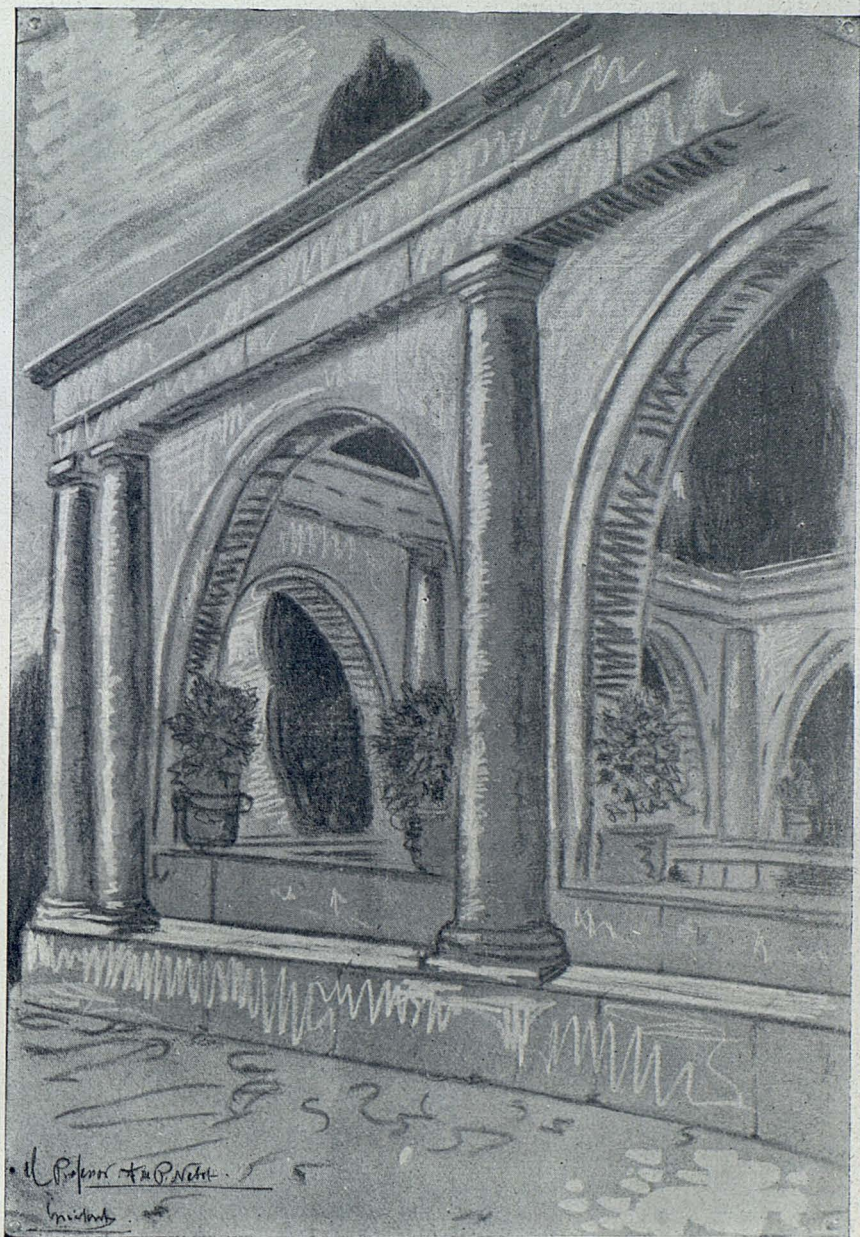
Pot veure's com quasi tots aquests detalls d'embelliment de jardins estan inspirats o orientats en el nostre art popular, que l'esmentat professor no es cansa de mentar sempre entre els alumnes, ja perquè aprenguin a admirar-lo i apreciar-lo en tot el que val (curant així de la conservació de les belles obres que restin del nostre art),

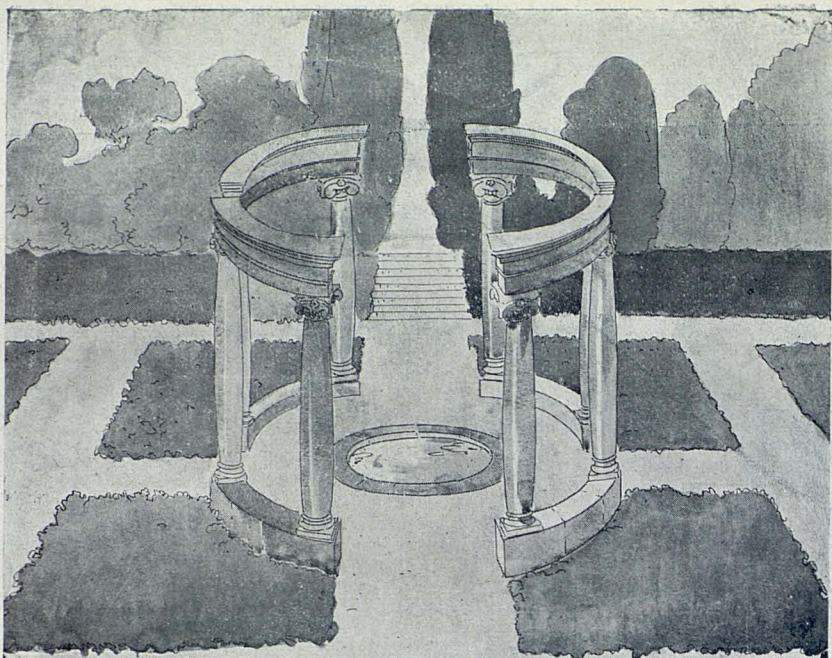
Projecte de banc decoratiu arrecreat

Projecte d'embarcader en un jardí públic

Projecte d'arcades decorant un safaretx

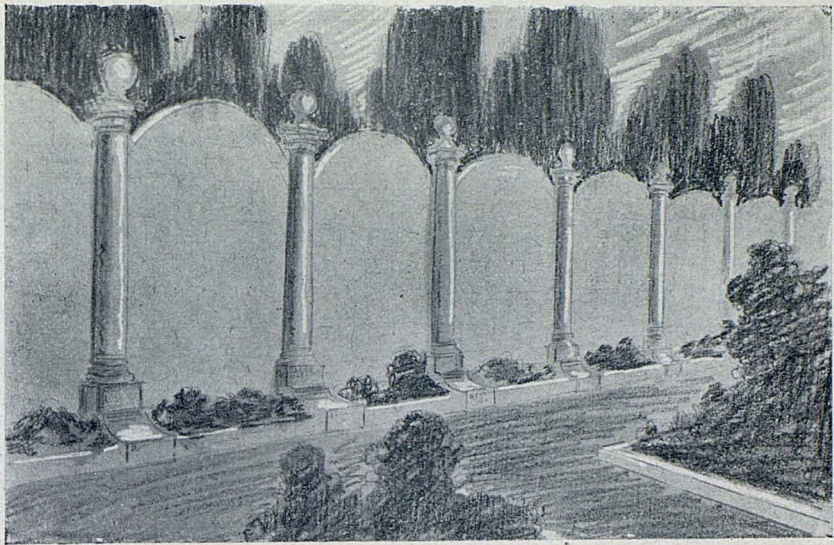
Projecte de columnata decorativa per a jardí

Projecte de pont per a jardí

ja també perquè, convençuts de llur bellesa, s'inspirin i orientin en el dit art per a tota construcció nova que hagin de realitzar.

En l'execució d'aquests treballs els alumnes aprenen les tècniques del dibuix amb llapis, negre i de color; del dibuix a l'aiguada, a l'aquarel·la; i, demés, aprenen a representar els projectes geomètricament en el sistema

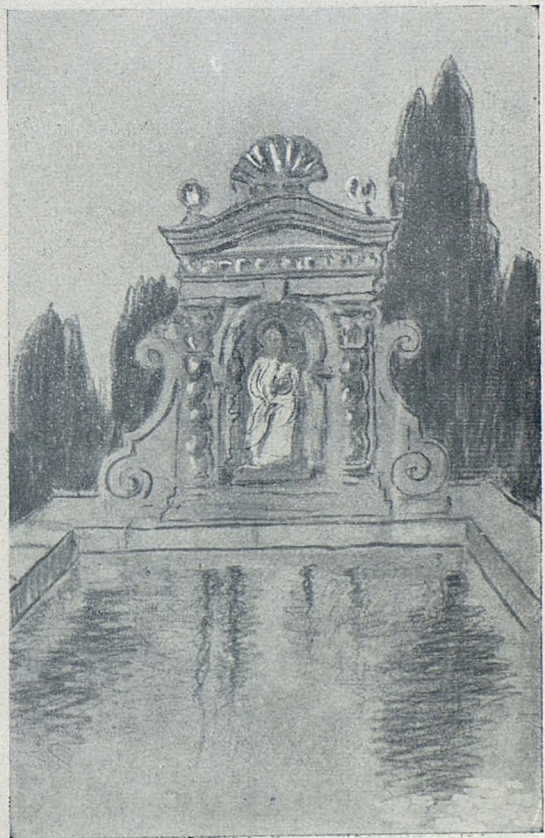

Projecte de mur decorat amb columna i flors

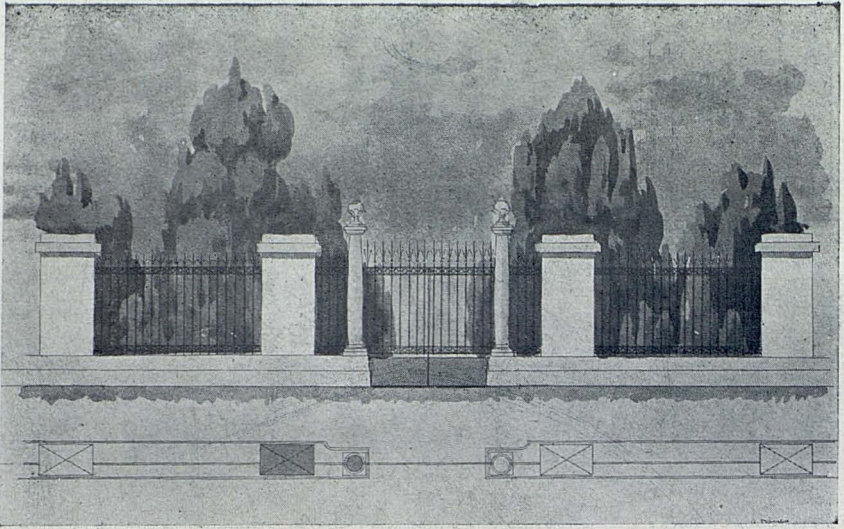
acotat, octogonal i cònic, és a dir, en perspectiva, que dona als objectes representats en el dit sistema l'impressió que produiria en la realitat.

D'això se'n pot veure mostra en els gravats que acompanyen les nostres paraules.

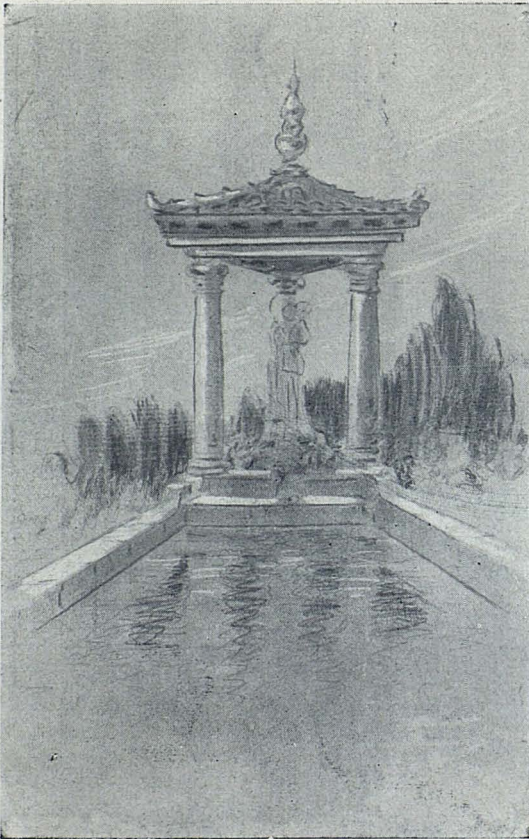
Acabem la descripció de l'ensenyament de l'art del jardí a la classe de dibuix de l'Escola Superior d'Agricultura manifestant

Projecte de decoració d'un safareix

Projecte d'entrada i reixa per a un jardí

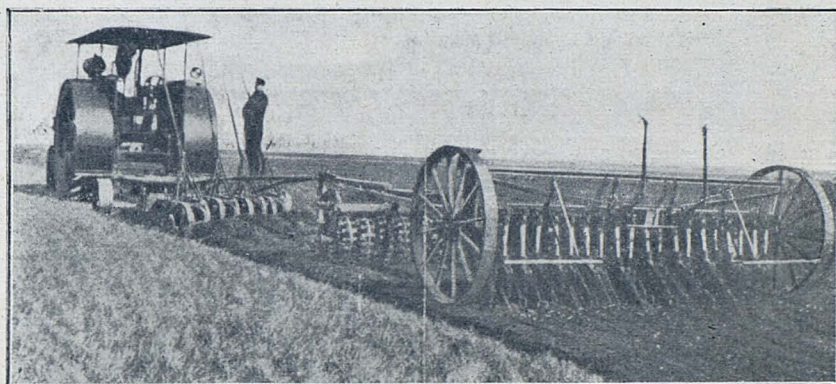

Projecte de temple en un canal

que ha cabut l'honor de la primacia del dit ensenyament en el nostre país a la dita Escola, la qual va merèixer de l'actual senyor ministre d'Instrucció pública, per tal motiu, la següent frase de lloança: «D'avui endavant no caldrà anar a l'estranger per a cercar arquitectes i jardiners, tota vegada que els pot proporcionar l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona.»

Tres sembradores a regues acoblades

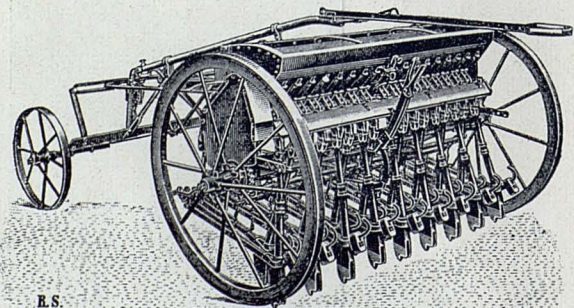
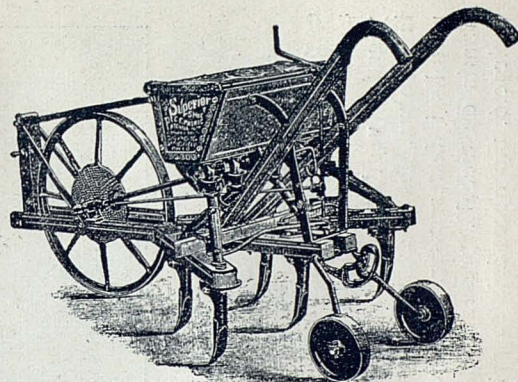
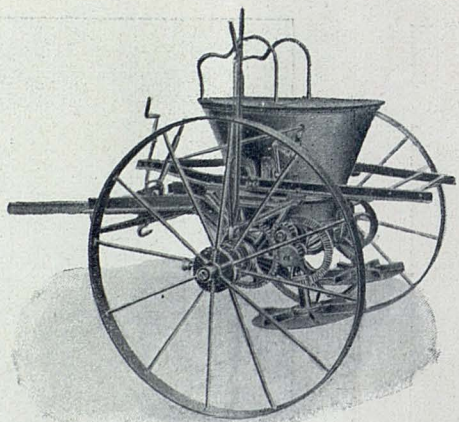

Arrencant rostoll, desterrossant, sembrant i colgant d'un sol cop

Altre acoblament de sembradores

En els països en que són grans les extensions de terreny a conrear, es precis recórrer a les sembradores, acoblades i tirades per tractors per a evitar els inconvenients de moltes cavalleries enganxades juntes. Moltes vegades (vegi's el segon gravat) d'una sola passada es verifiquen, a més de la sembra, les treballades preparatòries, com per exemple, arrencar rostolls i desterrossar, cosa que si bé té l'avenatge de la rapidesa i economia de treball, presenta el defecte capital d'afavorir molt poc la nitrificació, tan necessària en països on van escassíssims els adobs.

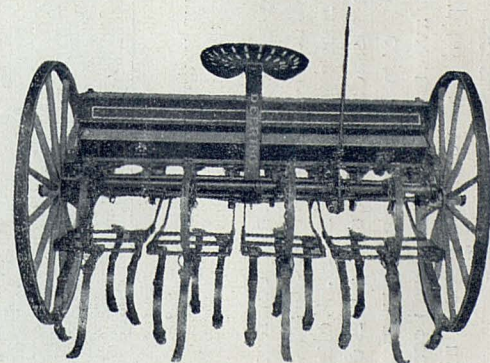
E.S.

1. Sembradora a voleig. Vegi's els discs giratoris que escampen el gra.

2. Sembradora de cinc relles, per a una cavalleria. Té una palanca graduadora de la quantitat de llavor i altra per a ranar l'espaiament de les regues.

3. Sembradora Rud-Sack. Sembra a línies; però amb una senzilla modificació pot fer-ho aixamerant. Té avantreu dirigible per a sembrar en línia perfectament recta. Sols colga la llavor, afegint-hi unes forquetes *ad hoc*.

4. Un cultivador a dents vibratòries convertit en sembradora. Malgrat sembrar aixamerant, les relles vibratòries afilieren els grans.

tre dels límits que la temperatura mana, tan aviat com es pugui, perquè el blat s'instal·li en la terra abans que les males herbes l'ofeguin.

El que s'ha de procurar és que, amb les treballades preparatòries, selecció de la llavor i rotació perfecta de conreus, no hi hagi males herbes.

OPERACIÓ DE LA SEMBRA. — Perjudica molt el blat, sobretot en néixer, el que les arrels trobin espais bruts en desenrotllar-se.

La terra ha d'ésser, en general, com per a totes les llavors, fina, un xic apretada, adherint-se als grans, tocant-los per totes parts, facilitant així, en gran manera, llur nutrició i proporcionant a les arrels un mitjà sòlid i menys exposat a les dislocacions filles de la gelada.

Malgrat això, Mr. Garola diu que per a les sembres de tardor convé que la terra sigui superficialment un xic aterrossada, sobretot en els països on neva, car així la neu es veu detinguda pels terrossos, fent de mantell protector, puix que ja és sabut que sota d'ella la temperatura mai arriba als límits inferiors de fora.

Les rasclades preparatòries per a aflonjar el terreny, i els acarronats abans o després de les gelades, però sempre que la terra no guardi l'atapaïment necessari, seran les treballades a què ha de recórrer el sembrador.

Si no n'hi ha prou amb els rascles per a desfer els terrossos, s'haurà d'utilitzar un desterrassador. El d'En Zulueta dona excel·lents resultats, segons pròpia experiència.

Una distribució perfecta, que s'acosti tant com sigui possible a l'ideal d'En Risler de sembrar els grans a igual distància els uns dels altres, un enterrament adequat i uniforme, i economia de llavor i feina, són les bases d'una bona sembra.

És aquesta la raó primordial del per què en la pràctica d'aquesta operació han de preferir-se les màquines als sembradors, per cert més escasos cada dia, almenys els bons.

No tenim espai per a descriure els diferents sistemes d'aquests aparells, que poden sembrar aixamerant a regues o línies i a pics, car l'espai ens manca: sols ens acontentarem amb publicar uns quants tipus de sembradores, apuntant a continuació, per a acabar, els aventatges que presenten, especialment quan deixen el gra a línies o a pics, que són les disposicions més racionals i pràctiques:

1.^r Enterrament uniforme i, per tant, desenrotllament regular del blat.

2.ⁿ Economia de llavors, de vegades d'un terç, car no hi ha pèrdues per mala distribució, enterrament excessiu o deixant el gra per als ocells.

3.^r Economia de treball i millor fet, podent sembrar amb fort vent i estalviant les tasques d'enterrament.

- 4.^t Rapidesa en l'operació, permetent aprofitar el millor temps.
- 5.^è Sembrar a regues o pics, permetent donar cavades i màquina.
- 6.^è Distribució regular, deixant entrar el sol i l'aire entre les línies, impedit la bolcada, i, per tant, el rovellament.

Veu's aquí les raons per les quals, sempre que l'extensió i característiques topogràfiques de les terres que es menen ho permetin, s'ha de procurar tenir una sembradora.

Però ens cal advertir que, encara que n'hi ha de diverses mides i condicions, no totes van bé, i per aquest motiu s'ha d'escollir d'una bona marca i, si és possible, se n'ha de fer la prova abans.

Pel que s'ha dit es pot comprendre que l'operació de la sembra no manca de complicacions, ni és tan senzilla com pot semblar als llocs en la matèria.

I ara, en acabar, hem de dir ço que diguérem en començar: que de la sembra depèn en una proporció considerable l'èxit de la collita.

Avui dia el gest august del sembrador s'ha vingut a substituir per màquines que, si bé no presenten tanta poèsia, fan més i millor feina amb major economia, que és el que s'ha de cercar en la pràctica.

JOSEP M.ª SOLER COLL

Folklore de la Pagesia

BESTIES DE PEU RODÓ

MULA, MUL

UN altre dels animals auxiliars de l'agricultor és la mula, sobretot en països de terra plana i forta.

Hem vist que el bou fruïa de certa consideració per haver contemplat el naixement del Fill de Déu i perquè l'escalà amb el seu alè. La mula, tot al contrari, també es trobava a la cova de Betlem; però, més gormanda, no fent se càrrec de la pobresa en què naixia el Redemptor del món, es menjava la palla que li servia de jaç. És tradició perpetuada de distintes maneres per la literatura oral popular, com n'és exemple aquesta deliciosa cançó mostrejada:

A la terra de Betlèm

The musical score is written on three staves. The first staff is in 3/4 time and contains the melody. The second staff is in 2/4 time and contains the accompaniment. The third staff is in 9/8 time and contains the accompaniment. The lyrics are written below the staves.

Llargo

A la ter-ra de Bet lém, com es ter-ra de Ju-de-a,
 sen pas-seja-va la Vir-gen so-ta l'om-bra-d'u naes tre lla que hai
 Ai! cor-dí ví no con fle-cha de-a mor.

92. — A la terra de Betlem,
com és terra de Judea,
se'n passejava la *Virgen*
sota l'ombra d'una estrella.

Ai!

Cor divino con flecha de amor,
Sant Josep se la mirava;
paraules de amor li'n deïa:

— Què fa aquí la *buena Virgen,*
Virgen sagrada y doncella?

— Me miro l'*Hijo de Dios*
nacido en tanta pobreza.

No tinc res per a abrigar-lo
sinó un *puñadito* d'herba
que la mula se la hi *come*
i al *pobrecito* la hi *lleva*, etc.

D'aquí, d'aquí li ve el mal a la mula; perquè, segons es conta, en càstig d'haver-se menjat la palla del *pessebre*, restà estèril i sempre més ho ha estat, i la seva carn no és mergívola.

Però, animal de gran cost com és, no deixa d'ésser molt contem-
plada; i per això, en algunes poblacions, com ens conta Mn. Joan
Segura, quan compren un mul o una mula, abans de ficar-se'l a casa,
una persona de la família del comprador (generalment una dona) va
a casa de qualsevol veí, i per amor de Déu li demana que li dongui
un panet, com podria fer un pobre quan demanés caritat; i hom el
fa menjar a la bèstia davant de casa seva, i no fica aquella a l'esta-
ble fins que se l'ha menjat del tot, com si aquell pa donat de caritat
fos un preservatiu contra tots els mals que pogués tenir la bèstia.

L'aforística ens dóna certs consells referents a la mula, en els
quals es pren per punt de comparació la mula o el mul:

93. — Mula que faci hi. . i. . i
i dona que parla llatí,
mai tenen bona fi.
94. — Mula guita
de tothom sospita.
95. — Mula tordilla,
o molt falsa o molt fina.
96. — Bosd i mula
cada dia se'n pensen una;
i el dia que no la fan
la guarden per l'endemà.
97. — Si vols mula sense vici,
vés a peu.
98. — Per anar a Roma,
ni bossa buida
ni mula coixa.

Es reprèn a un que dóna massa importància a les coses accessòries, quan se li diu:

99. — Cada untura
mitja mula.

equivalent a

100. — Un dit de mal,
dos sous d'empastre.

És també freqüent el dir

101. — Bonic fermes la mula.—
I la fermava per la cua.

burlant-se dels que fan les coses al revés de com les han de fer.

102. — No se sap de qui són els matxos,
fins que el traginer és mort.

es significa que no és prudent aventurar judicis.

El cultiu de les cobles, que en altres països (com Galícia, Castella, Extremadura i Andalusia) ha merescut l'atenció de gent erudita, en la nostra terra sembla que s'ha reservat només per a la gent senzilla. Per això abunden tant les formades per motius populars agrícoles.

Es diu, per exemple, censurant el qui sempre contradiu:

103. — Un dia venint de Targa
vaig passar pels Eixaders,
vaig trobà una mula cega
que llaurava de través.

Animal gros i desgairat de si la mula, sentireu dir, abocant una sàtira:

104. — Repareu-la quan va a missa:
amb el garbo que ella hi va,
sembla una mula de carro
quan la menen a tirar.

I no menys:

105. — No he vist cap mula de frare,
ni cap matxo de rectô,
que faci cames tan grosses
com la que festejo jo.

176. — La cacera del vicari
i la mossà del rector,
bon parell de mules guites
per un poble llaurador.

amb ço que es ve a dir que, per als pagesos, una pagesa.

Aquesta cobla reflecteix un moment de despit:

107. — Ja m'han dit que no em voleu
perquè sóc pastora i guardo:
algun dia me'n veureu
amb quatre mules i un carro.

VALERI SERRA I BOLDÚ

(Continuarà)

SITUACIÓ VINÍCOLA

Situació? Força desdibuixada, car no es precisen bé els contorns de les coses a la distància que hem de mirar-les.

Diuen uns que és sobradíssim el *stock* per al consum interior; i, malgrat que tinguin raó, no ho és prou de bon tros, ja que vénen les notes de reacció a explicar-nos que quelcom de prou vàlua deu haver-hi quan els preus augmenten.

Altres creuen que les collites migrades comporten la tria de classes bones, i d'aquestes, únicament, són les cotitzades en alça. També semblaria raonable l'explicació si en els mercats solament tinguessin bona rebuda les classes i tipus de fina elaboració; però la realitat ens ha fet veure que vins de poca consistència i escàs treball surten com els d'elaboració cuidada si no es presenten en massa considerable volum. És a dir, espigolar partidetes i a la que salti, per no esvalotar l'aviram del corralet.

Altres pretenen que la major valoració és circumstancial i momentània, car el comerç ha solament ajustat tipus *frescos* per remunrar classes revellides. L'argument de la *frescor* serà viable perquè la tardor, anunciadora de l'hivern, és l'hora que topa; que per altra cosa no sabriem veure-hi un fonament, a la reacció dels mercats.

Alguns llegidors i tafaners que pretenen seguir els cursos i causes dels fets, judiquen que la millora de la moneda estrangera podria explicar la creixent activitat dels embarcaments a França, que, naturalment, arrosseguen l'activitat dels centres nacionals; i això ja té alguns punts de vista més acceptables i que, si van seguits dels anhelats propòsits de pau, podrien ésser raó suficient per a la nostra no menys desitjada normalitat vinatera, car seria llavors pura qüestió de trasbals i material de transport.

Manquen encara dades fermes de les collites de fora Espanya; però quelcom ens arriba en forma d'impressions de gent coneixedora que fan suposar que els volums totals disponibles no abastarien al

consum i a la exportació. I diuen els malpensats que, si el comerç d'ací comença a bellugar-se, serà perquè l'empeny quelcom que irem coneixent.

Diguem, però, amb aquella franquesa que la veritat reclama, que, de moment, són preus isolats i d'escassa importància els coneguts com a contractació efectiva, car és més nominal que efectiva la reacció amb vistes al mercal general. Però la tendència és indicatiu, com ho és (i amb precedents) la resistència del negociant a que li vegin desitjos de mercaderia que se li tornen preus d'encariment.

I, enfront d'una resistència compradora, ve la defensiva venedora, que no es deixa convèncer que mal any, poc vi, preus de matèries caríssimes i vendes reventadores siguin proporcions d'equitat. I, per això, el vi a les bótes sense que la dona s'hi emmetzini. En què finirà? La nostra missió no és la de fer pronòstics, sinó la de constatar fets dels quals cadascú tregui el resum que li acomodi.

Si al lector vinyater i vinater li plauen les pessetes 1'20 a 1'35 grau hectolitre, segons color i tipus, el mercat compra als cellers sense major regateig. I algunes collites diuen que han ultrapassat la fita comercial, sense que ho tinguem per cosa exagerada.

I cap altra situació, per ara.

P.-J. LL.

INFORMACIÓ

Estímul a la producció del blat.—Està pròxim a finir el termini per a sol·licitar de les Alcaldies de cada un del termes municipals els estímuls a la producció del blat acordats per les Corts, mercès a la presentació de les declaracions jurades de les superfícies destinades al conreu d'aquell cereal durant l'any agrícola de 1917-1918.

El dit termini, que primitivament era de quinze dies, segons la circular de la Comissaria General d'Abastiments de 17 del passat agost, va ésser prorrogat per un mes a partir de la publicació, en la *Gaceta de Madrid* i *Boletines Oficiales* de les províncies respectives, de la R. O. de 23 de setembre passat (*Gaceta* 24).

Veu's aquí per què recordem això; car els propietaris que vulguin aspirar a tals beneficis han d'afanyar-se a presentar les declaracions jurades, redactades amb tota exactitud, ja que, si no ho fan així, s'exposen a perdre, ells i els encobridors de la falsedat, tots els beneficis acordats per les Corts, podent-los ésser exigides les responsabilitats legals que siguin del cas.

Del Concurs de femers organitzat per la Mancomunitat.—Sabuda és la importància que en tot temps han tingut els fems en l'economia de l'alimentació vegetal, i més ara que els adobs químics fan tanta falta.

És aquesta la raó per què, en els temps que correm, l'agricultor ha de procurar més que mai, no sols produir el màxim de fems, sinó elaborar-los de la faisó més racional i perfecta.

Per això la Mancomunitat de Catalunya ha cregut convenient organitzar un concurs per a premiar el millor femer de Catalunya.

El termini per a presentar les sol·licituds fineix el dia 30 del corrent mes d'octubre.

El premi concedit és de 500 pessetes, i la publicació dels premiats es farà en un opuscle de divulgació.

Per a concórrer al dit certamen cal presentar dibuixos, plànols, fotografies, croquis i descripcions a bastament perquè el Jurat pugui fer-se càrrec de la construcció dels femers sense haver d'auarlos a visitar; ço que no obsta que el que surti premiat sigui visitat per a completar la noció de conjunt i comprovació de les dades presentades.

Les sol·licituds han d'ésser trameses a la Direcció dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat (Urgell, 187).

Agricultors! Tots els que tingueu un bon femer heveu de concórrer a aquest certamen perquè tothom conegui com heu fet ús dels vostres coneixements en la construcció d'aquests laboratoris, i perquè aprenguin els que van errats.

Alteració de les tarifes ferroviàries per al transport de fems.—Les Companyies ferroviàries han apujat l'import de les tarifes en el transport de fems.

Això ha originat fortes protestes per part dels agricultors catalans, en especial d'aquells que, com els dedicats al conreu de la vinya, no produeixen els fems en les finques, sinó que es veuen obligats a importar-los.

Un periòdic del Penedès, ocupant-se de l'assumpte, diu que, mercès a aquest alçament de les tarifes, un vagó de fems costarà 80 pessetes de Sans al Vendrell; ço que equival a no poder usar-los.

No faltava res més als agricultors espanyols!

Quan per raons d'ordre internacional se'ns feia impossible la utilització dels adobs minerals, i quan (com diu molt bé un periòdic barceloní) «per totes parts s'exterioritza la necessitat d'augmentar els rendiments de l'agricultura i es dicten disposicions conduents a tal fi, aquí és un fet l'anomalia de robar als agricultors l'únic element amb què comptaven per a portar la producció per una via ascendent».

No cal dir que el desig de tothom és que les coses tornin a llur primer estat, o que millorin si pot ésser.

L'Escola Superior d'Agricultura ajorna la inauguració del curs.—Degut a les anormals circumstàncies en què es troba Barcelona, la Direcció de l'Escola Superior d'Agricultura ha decidit (demanant-nos que ho féssim públic) ajornar l'obertura del curs, que, com els altres anys, havia de tenir lloc el dia 15 del corrent.

Als alumnes matriculats per a cursar els ensenyaments tant del grau de Tècnic agrícola com del d'Enginyer agrícola, els serà avisada oportunament la data que s'assenyali per a la inauguració de les classes; cosa que Déu faci que sigui el més aviat possible, car això serà indicatiu que les circumstàncies esmentades hauran desaparegut.

El termini de matriculació queda prorrogat fins a la nova obertura, abans de la qual es tornaran a celebrar exàmens d'ingrés per als que ho sol·licitin.

Les brises.—Donada l'escassetesa i l'enlairat preu (conseqüència d'aquella) dels tortós i altres residus industrials destinats a l'alimentació del bestiar, les brises de les veremes es vendran a millor preu que altres anys.

Al de 5 pessetes els 100 quilos es venen per a tal fi a la comarca del Noia, mentre que en la destil·leria cooperativa de Martorell es procedeix a l'emmagatzement i recollida de les de la comarca i associats per a l'obtenció de l'esperit de vi i matèries tartàriques.

L'exportació vinícola espanyola va en augment.—Molts són els productes vinícoles l'exportació dels quals va en augment, ço que demostra un major desenrotllament, també d'aquest ram de la nostra activitat.

N'és bona prova que els vins espumosos s'han exportat enguany en doble quantitat que l'any darrer, i que l'import només dels expedits durant els mesos transcorreguts és de 110,400 pessetes.

L'exportació de les misteles negres ha estat també superior, ja que es valora en 249,880 pessetes; i la de l'esperit de vi, de 17,701 hectolitres ha ascendit a 82,138, amb una valor de 8.231,600 pessetes.

Fulla divulgadora.—Ara que els nostres governants es dediquen, i amb molt encert, a estimular la producció del blat, la nostra Mancomunitat, mitjançant la Direcció d'Agricultura, ha publicat una fulla divulgadora intitulada *La sembra del blat* i firmada pel distingit enginyer agrònom P. J. Casallo, cap dels Serveis de Terra Campa.

Aquesta fulla conté tots els principis que s'han de tenir en compte per a fer una bona sembra; car no se'n treu res de sembrar molta extensió de terra, si no es practica com cal: «més val menys i millor—diu l'adagi—que molt i malament».

I tractant-se de la sembra del blat, s'ha de procurar, encara, que ço que es faci no solament sigui ben fet, sinó que de més a més sigui molt.

Veu's aquí, a continuació, els títols dels capítols de l'esmentada fulla, que no copiem perquè ja s'escamparà profusament, perquè l'espai de què disposem no ho permet, i, finalment, perquè en sortir aquella ja estava donat a la impremta l'article *Si sembreu blat, sembreu-lo bé* (més extens, per altra part, que el que permet una fulla divulgadora):

- La selecció de llavors.
- Quins són els avantatges de la selecció de llavors.
- Com és practicada la selecció del blat.
- Com és millorada una varietat.
- Preparació de la llavor.
- Sulfatatge de les llavors.
- Quantitat de llavor que cal utilitzar.
- Cal sembrar les varietats isoladament, o cal barrejar-les?
- Època de la sembra.
- Profunditat a què cal sembrar.
- Convé sembrar el blat a línies?
- Quins adobs cal aplicar al cultiu del blat en els moments actuals?

Felicitem l'autor i la Direcció d'Agricultura per l'encert i l'oportunitat d'aquesta publicació, de la qual cal esperar molts beneficis si és, com desitgem, llegida i atesa per la nostra pagesia.

LLIBRES REBUTS

Acabem de rebre de la casa editorial P. Salvat, de Barcelona, un altre volum de l'«Enciclopèdia Agrícola Wery» (traducció al castellà), el qual continuarà la tasca de divulgació, en la nostra terra, d'una publicació de tant interès agrícola.

Als volums ja rebuts, havem d'afegir, l'intitulat *Viticultura*, de P. Pacotet, obra premiada per l'Acadèmia de Ciències Morals i Polítiques i per la Societat Nacional d'Agricultura, de França; il·lustrada amb 240 gravats i precedida d'un pròleg del Dr. P. Réguard, director de l'Institut Nacional Agronòmic de França.

Veu's aquí els títols dels seus principals capítols:

- I. Història natural del cep.
- II. Anatomia i fisiologia del cep.
- III. Factor de la qualitat i producció dels vins.
- IV. Geografia vitícola.
- V. Cultiu del cep.
- VI. Ampelografia i reconstitució.
- VII. Malalties de la vinya.

De la llibreria de Francesc Puig hem rebut les següents publicacions d'interès agrícola:

El conejo, la liebre y el lepórido. — Manual práctico de la cría y multiplicación de dichos roedores. — Descripción de todas las razas, enfermedades y su tratamiento. — Manera fácil y segura de hacerse una renta anual de 2,000 pesetas, por don Francisco de A. Darder y Llimona, veterinario y naturalista, director del Parque zoológico, Museo zootécnico municipal y Laboratorio ictiogénico de Barcelona.

La miel y la cera de abejas — Estudio de ambas substancias y sus aplicaciones médicas, industriales y domésticas. — Procedimientos antiguos y modernos para su extracción y elaboración. — Hidromieles. — Vinagres de miel. — Bebidas enmeladas. — Aplicaciones de la miel a la viticultura. — Falsificaciones y medios prácticos para descubrirlas. — Generalidades sobre la importancia de la apicultura moderna. *Por Alfonso Nogués.*

El Cerdo. — Historia. — Caracteres zoológicos. — Razas. — Pocilgas. — Reproducción y multiplicación. — Cría y engorde. — Alimentación. — Enfermedades y matanza. — Tratado completo de Salchichería. *Por Rafael Salavera y Irias* (edición ilustrada).

El Canario. — Su origen, razas, cría, higiene, cruzamientos y enfermedades. *Por Antonio Recasens*, ornitólogo.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors indicant el número de subscripció

P. F., de Vilaseca.—Per a solucionar el problema que vostè ens proposa, es qüestionà, com molt bé diu en la seva lletra, d'actuar damunt la fermentació, millor encara, damunt els *ferments víniacs*.

Per a obtenir això, res més senzill que usar un retardatriu o paralizador del fenomen, com per exemple el gas sulfurós.

Segons les dosis utilitzades, pot immobilitzar-se temporal o perpètuament la vida dels ferments.

Veu's aquí les dades que inclou en la seva obra P. Pacottet (*Enciclopèdia Agrícola Very*):

125 grams	per hectolitre	maten el llevat	al cap de 15 minuts				
27	»	»	»	»	»	»	» 1 hora
10'8	»	»	»	»	»	»	» 24 »
5'4	»	»	»	»	»		al cap de molts dies

La dosi de 21 grams per hectolitre immobilitza els ferments sense matar-los, i prova n'és que en tornar-los a barrejar amb un vi normal tornen a posar-se en activitat.

És clar que aquestes quantitats són relatives, car la producció de semblant efectes és cosa que depèn de les races de ferments, entrenament d'aquests al dit gas, temperatura, ambient, etc., etc.

Per a la producció del gas sulfurós li recomanem l'ús de la sal comercial anomenada metabisulfit de potassa, que té la propietat de desprendre en solució a un 52 a 57 per 100 de gas sulfurós.

Una vegada collits els raïms que primer maduren, els trepitjarà com més aviat millor; i abans d'iniciar-se la fermentació barrejarà amb el most de 50 a 70 grams de metabisulfit de potassa, dissolts prèviament en una mica de most.

Com més grossa sigui la temperatura exterior, més considerable ha d'ésser la dosi de metabisulfit.

En el cas que el trepig no pugui efectuar-se immediatament, començarà per arruixar els raïms, dintre les portadores, amb una solució aquosa de metabisulfit, conservant els raïms en lloc ben fresc.

Quan arribi la verema dels ceps que maduren més tard, barrejarà els mostos procurant que el que s'ha sulfatat s'aïregi, abocant-lo de certa alçària damunt d'un cove o una post, col·locats en el cup que contingui l'altre.

Així l'àcid sulfurós s'oxida, i el most experimenta una dessulfatació que torna a deixar en disposició d'actuar.

Ha de tenir compte, sobre tot (per això li ho tornem a repetir), que no s'iniciï la fermentació, perquè aleshores és molt difícil d'aturar-la.

C. F. i F., de Masroig.—Bo és que es prengui interès per tot el que siguin innovacions útils a l'agricultura pàtria; però cal tenir en compte que pobre del que creu tot el que diuen els llibres!

Veritat és que la palla mòlta és, per al gros bestiar, molt més assimilable que la que està sense moldre, i que en aquell estat és aplicable a l'alimentació de les gallines, però sóc del parer d'aconsellar-li que dirigeixi les investigacions d'economia, en l'alimentació de les aus de corral, vers la manera de racionar-les, millor i més econòmicament, amb les substàncies conegudes en la nostra terra, sobretot existint tants residus industrials de bona composició i baix preu.

No sé el que li podria costar l'instal·lació d'un molí per a moldre palles; però amb tota seguretat puc dir-li que no pot ésser econòmic per a una petita explotació avícola, sobretot tenint en compte la pobre composició de la palla de cereals.

Aquí no s'ha fet res, o quasi res, sobre aquest particular, com vostè diu molt bé; però puc adreçar-lo a D. J. Moret (Rambla de Fernando, n.º 29, Lleida), qui li donarà tota mena de dades, car ell tenia el projecte de fer una instal·lació de molins d'aquests, per aprofitar les palles de cereals, alfalsos avariats, espigots de blat de moro, bolls, etc., i fer barreges especialment destinades a l'alimentació de diverses menes de bestiar.

Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat

Parlament, 9

Barcelona

Agricultors!

Empleu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RÀDIACIU H. B. C. Bruch,
núm. 42 : Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

Motors "REX"

DE COMBUSTIBLES LÍQUIDS
FABRICACIÓ NACIONAL

ELS MÉS SÒLIDS, SENZILLS I ECONÒMICS PER A
L'AGRICULTURA : PETITES INDÚSTRIES : LLUMI-
NÀRIES DE FINQUES : ELEVACIÓ D'AIGUA, ETC.

Vallet, Fiol & C.°, s. en C.

Telèfon 7922 : Apartat de Correus, 467 : Direcció telegràfica, VALFILO
Provença, 165 a 173 : BARCELONA

MOTORS VELLINO

AMB DUGUES VÁLVULES ACCIONADES MECÀNICAMENT
I DISPOSADES DIRECTAMENT DAMUNT DEL CILINDRE

INSTAL·LACIONS COMPLETES PER A REGS
TIPUS A GASOLINA O GAS DE 1³/₄ A 21 CAVALLS

ECONOMIA DE COMBUSTIBLE, 40 a 50 per 100, obtinguda
per la disposició de les DUGUES VÁLVULES, ACCIONADES
MECÀNICAMENT i disposades directament damunt del cilindre,
unides a la perfecta construcció

FABRICACIÓ NACIONAL Demanar la llista de referències
de més de mil motors instal·lats

LABORATORI VELLINO

TALLER ELECTRE - MECÀNIC :

CARRER BRUCH, 127 : BARCELONA